

Natuurtoets

Lloydsweg te Veendam

KISUMA CHEMICALS BV

Natuurtoets

Lloydsweg te Veendam

KISUMA CHEMICALS BV

In opdracht van	KISUMA CHEMICALS BV Billitonweg 7 9641 KZ Veendam
Contactpersoon	[REDACTED]
Telefoon	[REDACTED]
E-mail	[REDACTED]@kisuma.com
Datum	16 december 2020
Rapportagenummer	NIRP20200184
Hoofdkantoor	NatuurInclusief Korenbree 23A 7271 LH Borculo 0545 723032 info@natuurinclusief.nl www.natuurinclusief.nl
Opsteller	[REDACTED]
Telefoon	[REDACTED]
E-mail	[REDACTED]@natuurinclusief.nl
Paraaf	[REDACTED]
Kwaliteitscontrole	[REDACTED]
Paraaf	[REDACTED]

NatuurInclusief is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van NatuurInclusief; opdrachtgever vrijwaart NatuurInclusief voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/ of openbaar worden gemaakt d.m.v. fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en NatuurInclusief, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	5
1.1 Leeswijzer	5
2 Onderzoekslocatie	6
2.1 Beschrijving onderzoekslocatie.....	6
2.2 Geplande ingreep	7
3 Onderzoeksmethode.....	9
3.1 Bureaustudie	9
3.2 Veldonderzoek.....	9
4 Ligging t.o.v. beschermde gebieden	10
4.1 Natuurnetwerk Nederland.....	10
4.2 Ligging plangebied t.o.v. Natuurnetwerk.....	10
4.3 Natura 2000-gebied	11
4.4 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden	11
5 Resultaten flora en fauna.....	12
5.1 Planten	12
5.2 Vleermuizen.....	12
5.3 Grondgebonden zoogdieren.....	13
5.4 Vogels (excl. vogels met jaarrond beschermde nesten)	15
5.5 Vogels met jaarrond beschermde nesten	15
5.6 Amfibieën	18
5.7 Reptielen	18
5.8 Vissen	18
5.9 Insecten en overige ongewervelden	18
6 Conclusie & aanbevelingen	19
6.1 Aanvullende onderzoeken.....	19
6.2 Ontheffing.....	20
Literatuur	21
Bijlage 1 Wetgeving.....	22

Samenvatting

KISUMA CHEMICALS BV is voornemens het perceel aan de Lloydsweg te Veendam her in te richten. De huidige bebouwing zal worden gesloopt en de omliggende beplanting wordt verwijderd.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen aanwezige beschermde plant- of diersoorten en groei- of verblijfplaatsen aantasten. NatuurInclusief heeft van KISUMA CHEMICALS BV opdracht gekregen voor het uitvoeren van een natuurtoets. Op 1 december 2020 heeft het veldbezoek plaatsgevonden.

Beschermde gebieden

Effecten op Natuur Netwerk Nederland of Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Aanvullende toetsing is dan ook niet nodig.

Beschermde soorten

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen en vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter kan niet in het plangebied worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk. Nesten van kerkuil als jaarrond beschermde vogelsoort kunnen eveneens niet in het plangebied worden uitgesloten. De loods was tijdens het veldbezoek niet toegankelijk. Een sporenonderzoek (braakballen, uitwerpselen) in de loods kan daarom over de mogelijke aanwezigheid van een nest van kerkuil meer duidelijkheid verschaffen. Uit de resultaten van dit sporenonderzoek blijken de eventuele vervolgstappen. Daarnaast kunnen algemeen voorkomende broedvogels niet worden uitgesloten. Het is dan ook van belang te allen tijde rekening te houden met het algemene broedseizoen van vogels.

Ontheffing

Wanneer na aanvullend onderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen van de beschermde soorten aanwezig zijn en er overtredingen van verbodsbepalingen genoemd in de Wet natuurbescherming voorzien worden, is het aanvragen van een ontheffing bij Provincie Groningen noodzakelijk. Mogelijk dat er naar aanleiding van de ontheffing compenserende- of mitigerende maatregelen worden geëist.

1 Inleiding

KISUMA CHEMICALS BV is voornemens het perceel aan de Lloydsweg te Veendam her in te richten. De huidige bebouwing zal worden gesloopt en de omliggende beplanting wordt verwijderd.

De Wet natuurbescherming (Wnb) verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen aanwezige beschermde plant- of diersoorten en groei- of verblijfplaatsen aantasten. Het voorliggende rapport is een uitwerking van de resultaten van de natuurtoets. Een natuurtoets is een onderzoek waarbij onderzocht wordt of in- of rond het plangebied beschermde planten- of diersoorten worden verwacht die mogelijk negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande activiteiten. Wanneer beschermde soorten verwacht worden, is het noodzakelijk dat aanvullend onderzoek uitgevoerd dient te worden. Daarnaast wordt bij een natuurtoetsing ingeschat of aanvullend onderzoek dient plaats te vinden naar de invloed van de geplande ingrepen op beschermde natuurgebieden (bijv. Natura 2000, gebieden) of het Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur). Een natuurtoets wordt uitgevoerd door middel van een bureaustudie en een veldonderzoek.

Voorliggende rapportage betreft een overzicht met de resultaten van de natuurtoets en een aanbeveling voor vervolgstappen.

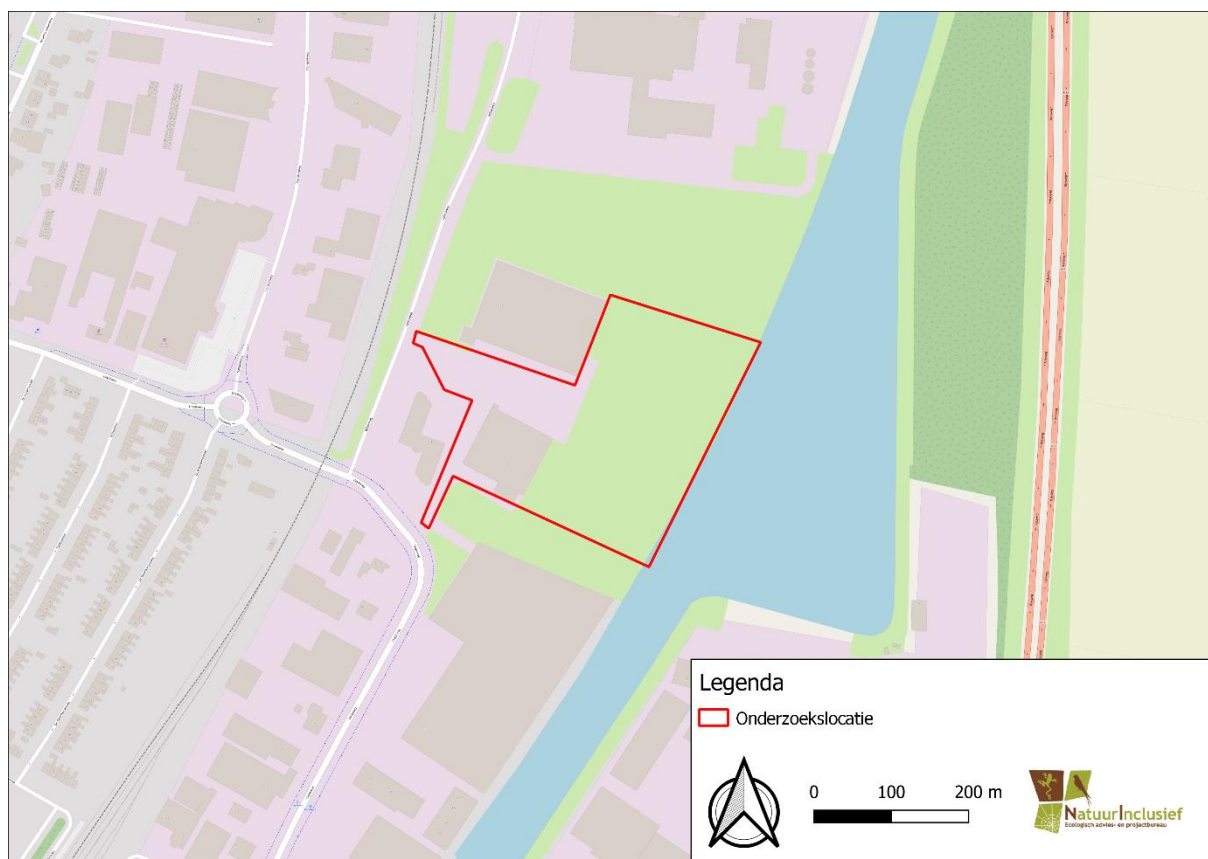
1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt omschreven hoe de onderzoekslocatie eruitziet, hoe deze momenteel gebruikt wordt en wat de geplande ingreep inhoudt. Hoofdstuk 3 bespreekt de onderzoeksmethodiek. Hoofdstuk 4 geeft de ligging ten opzichte van beschermde gebieden aan en in hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de ecologische waarden van het plangebied. In hoofdstuk 6 wordt afgesloten met de conclusie en eventuele vervolgstappen die moeten worden genomen.

2 Onderzoekslocatie

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie

Het plangebied is gelegen aan de Lloydsweg te Veendam, gemeente Veendam in de provincie Groningen. Het midden van het plangebied bevat de coördinaten N 53.109207, E 6.892973. In Figuur 1 is de onderzoekslocatie op een topografische kaart weergegeven.

Figuur 1 Begrenzing van de onderzoekslocatie

Het plangebied is gelegen op een industrieterrein op hetzelfde terrein waar ook Omgevingsdienst Groningen gevestigd is. Ten oosten van het plangebied ligt het A.g. Wildervanckkanaal. Het totale perceel omvat circa 3 hectare. Het perceel bestaat voor het grootste gedeelte uit vochtig, intensief beheerd grasland met aan de randen kruidenruigte. In het westen van het plangebied is een grote loods aanwezig. Rondom deze loods is vegetatie aanwezig in de vorm van een ruig braamstruweel, riet en brandnetel. Tegen de zuidgevel van de loods staat een oude houten trailer die overwoekerd is met braamstruweel. Ook staan er enkele kleine bomen in het plangebied in de vorm van bijvoorbeeld els, berk en vlier. Zie Figuur 2 voor een sfeerimpressie van het plangebied.

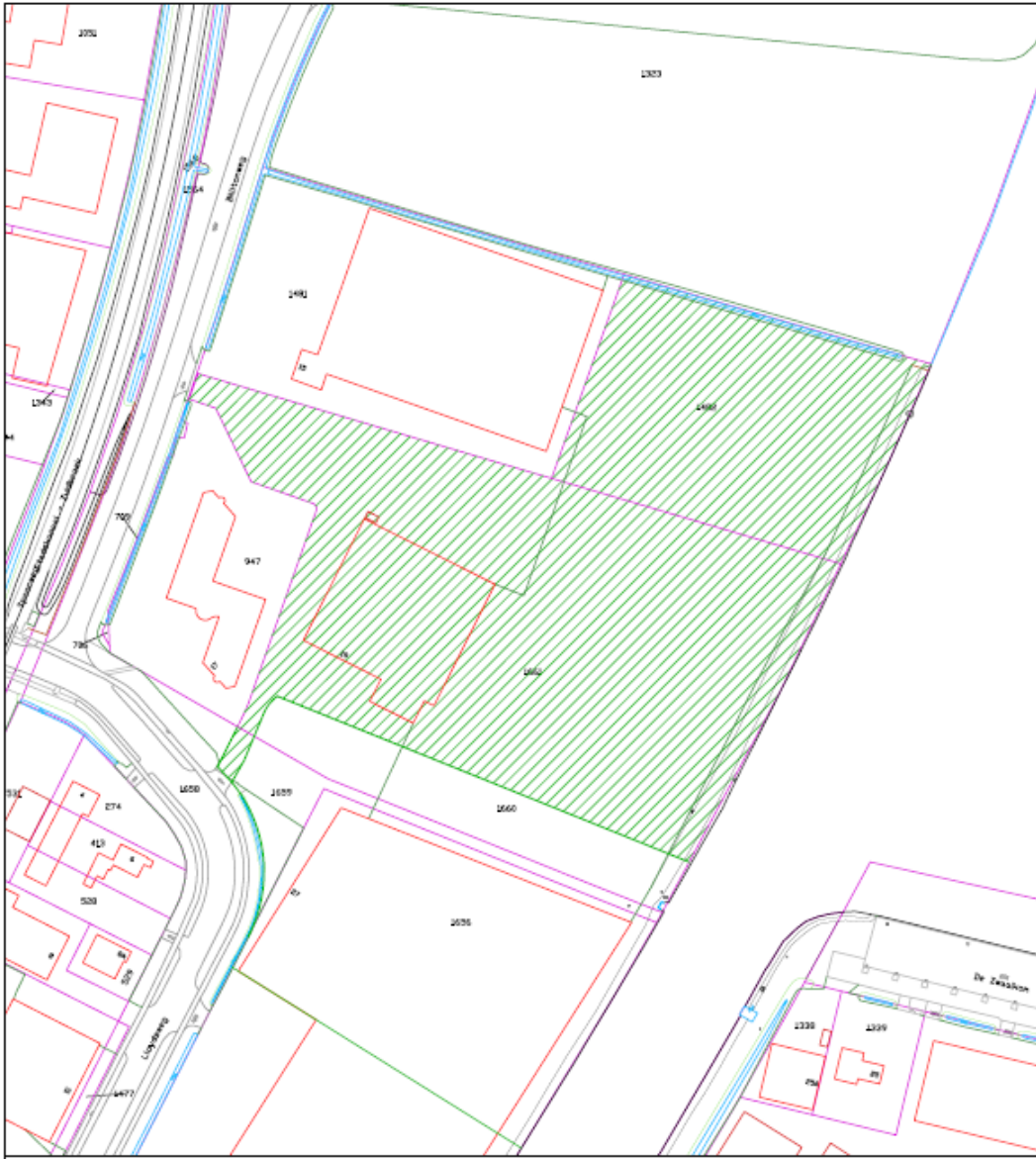

Figuur 2 Sfeerimpressie van het plangebied

2.2 Geplande ingreep

KISUMA CHEMICALS BV is voornemens het perceel aan de Lloydsweg te Veendam her in te richten. De huidige bebouwing zal worden gesloopt en de omliggende beplanting wordt verwijderd.

Op dit moment is nog niet precies bekend wat er exact gerealiseerd gaat worden. Het plangebied is al wel opgedeeld in verschillende percelen (zie Figuur 3).

Figuur 3 Het is nog niet bekend wat er exact gerealiseerd gaat worden, het plangebied is al wel opgedeeld in verschillende percelen

3 Onderzoeksmethode

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een bureaustudie en een eenmalig veldbezoek

3.1 Bureaustudie

Bij de bureaustudie is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsgegevens vanaf 2010. Aan de hand van verspreidingsatlassen wordt er nagegaan of er beschermde flora en fauna voorkomen in of nabij het plangebied. Echter is het vaak niet mogelijk de exacte locatie of datering van deze gegeven te achterhalen. De verspreidingsgegevens zijn veelal weergegeven in kilometerhokken (1x1 km) of in atlasblokken (5x5 km), de waarnemingen hebben dan ook meer betrekking op de regio en niet zo zeer op het plangebied. De gegevens uit de verspreidingsatlassen geven vaak dan ook alleen een indicatie of de soort in de omgeving voorkomt.

Voor deze bureaustudie zijn de volgende atlasblokken geraadpleegd:

- 12-18
- 12-17
- 07-57
- 07-58
- 08-51
- 13-11
- 13-21
- 12-28
- 12-27

3.2 Veldonderzoek

Naast de bureaustudie heeft er een veldbezoek plaatsgevonden. Het veldbezoek is uitgevoerd op 1 december 2020 door Dhr. D. Brouwer, adviseur Ecologie bij NatuurInclusief. De weeromstandigheden waren hierbij 9 °C, regenachtig en windkracht 3 Bft.

Gedurende het veldbezoek is het plangebied beoordeeld op de ecologische potentie. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten soorten en/of soortgroepen. Tijdens het veldbezoek was de bebouwing niet toegankelijk.

4 Ligging t.o.v. beschermde gebieden

4.1 Natuurnetwerk Nederland

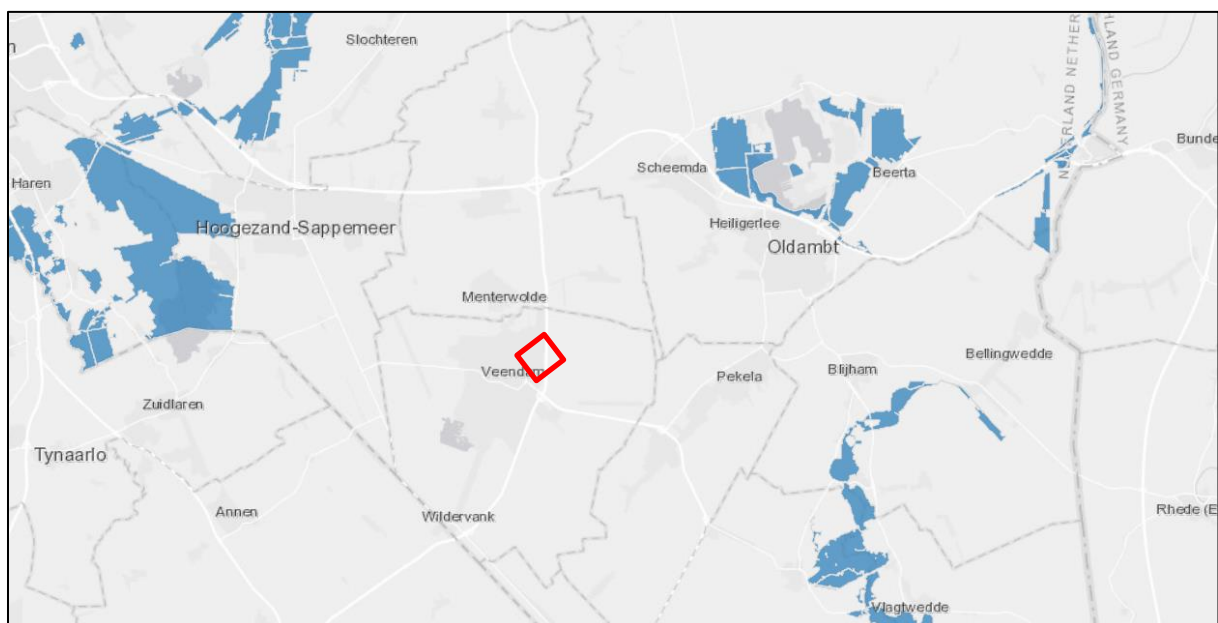
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen ook wel Ecologische hoofdstructuur (EHS) genoemd, is onderdeel van een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die met elkaar verbonden zijn. Het gaat hierbij om zowel kleine en grote natuurgebieden en agrarische gebieden. Al deze gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland worden met elkaar verbonden via ecologische verbindingzones. De ecologische verbindingzones zorgen ervoor dat er verbindingen aanwezig zijn tussen de verschillende natuurgebieden zodat dieren zich makkelijker van het ene naar het andere leefgebied kunnen verplaatsen. Uiteindelijk moet het Natuurnetwerk Nederland samen met de natuurgebieden in andere Europese landen een aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van deze natuurgebieden en verbindingen dienen vermeden of gecompenseerd te worden.

Wanneer er ontwikkelingen plaatsvinden in NNN-gebieden is conform de Nota Ruimte en daarvoor Structuurschema Groene Ruimte het 'nee, tenzij' - regime van toepassing. In principe zijn ruimtelijke ontwikkelingen met significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van het gebied niet toegestaan. Het kan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven mogelijk zijn en/of er sprake is van groot openbaar belang. Voor ingrepen waarvoor geen reële alternatieven mogelijk zijn of die van groot openbaar belang zijn geldt de vereiste schade zoveel mogelijk wordt beperkt door mitigerende maatregelen. Tevens dient er gecompenseerd te worden. Om vast te stellen of de ontwikkelingen door kunnen gaan, dient er getoetst te worden volgens het 'nee, tenzij' - regime. De toetsing hiervoor staat beschreven in 'de Spelregels EHS', opgesteld in 2007 door de ministeries van LNV en VROM en Provincies.

4.2 Ligging plangebied t.o.v. Natuurnetwerk

Het dichtstbijzijnde gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk ligt op circa 12 kilometer afstand (zie Figuur 4). Gezien de aard van de voorgenomen werkzaamheden kunnen effecten op een gebied dat valt onder Natuur Netwerk Nederland worden uitgesloten. Er wordt dan ook niet verder ingegaan op dit onderwerp.

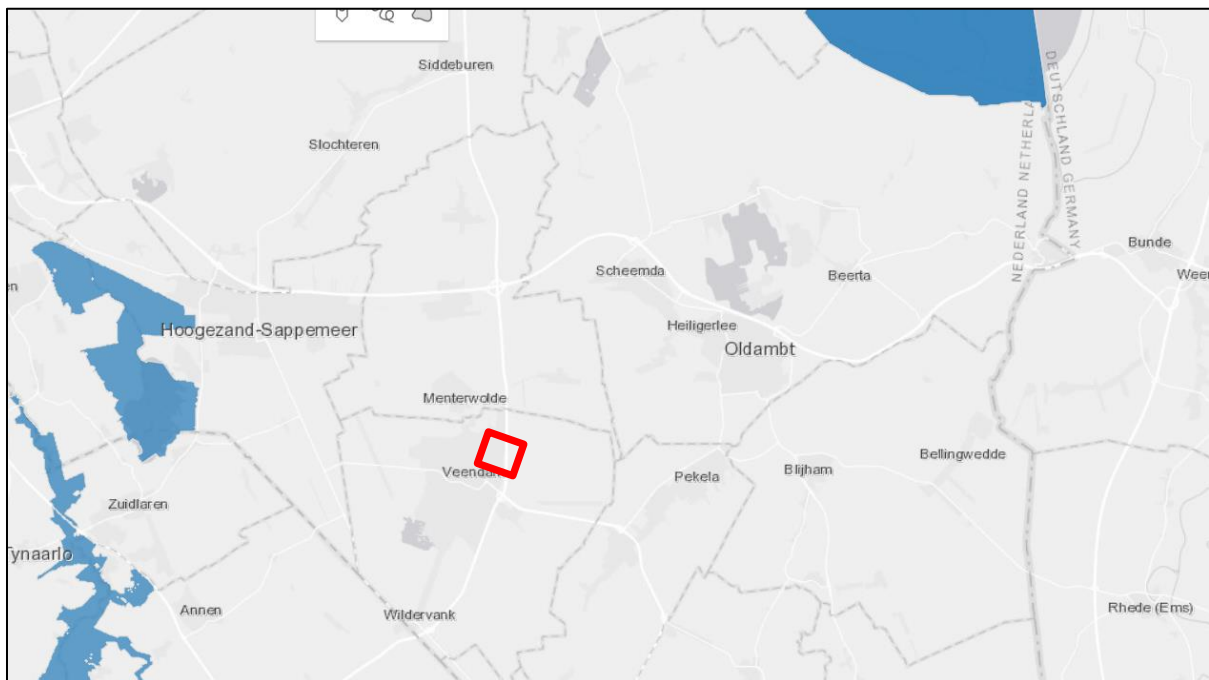
Figuur 4 Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van Natuur Netwerk Nederland (blauw) (bron: provincie Groningen)

4.3 Natura 2000-gebied

Natura 2000-gebieden in Nederland zijn onderdeel van een Europees netwerk aan natuurgebieden waar belangrijke flora en fauna duurzaam beschermd worden. Al deze gebieden zijn belangrijk om de Europese biodiversiteit te waarborgen. De in Nederland aangewezen Natura 2000-gebieden worden beschermd onder de Wet Natuurbescherming, voorheen de Natuurbeschermingswet 1998. In Nederland zijn er ruim 160 natuurgebieden aangewezen als Natura 2000-gebieden. Voor ieder Natura 2000-gebied zijn er een instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor specifieke fauna en florasorten. De instandhoudingsdoelstellingen zijn allen beschreven in beheerplannen. Deze beheerplannen worden opgesteld voor ieder Natura 2000-gebied en geven duidelijkheid of geplande maatregelen en activiteiten al dan niet kunnen plaatsvinden. Wanneer er maatregelen of activiteiten uitgevoerd dienen te worden welke schadelijk en/of negatieve effecten op de beschermde natuur kunnen hebben dient een vergunning bij de provincie of soms bij het Ministerie van Economische Zaken aangevraagd te worden.

4.4 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt op circa 12 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura-2000-gebied Zuidlaardermeergebied (zie Figuur 5). De herinrichting van het plangebied zal geen invloed hebben op het Natura 2000-gebied met betrekking tot de punten: stikstofdepositie ten gevolge van de werkzaamheden, verstoring door geluid, optische verstoring, verstoring door licht, oppervlakteverlies, versnippering, verstoring door trilling, verstoring door mechanische effecten.

Figuur 5 Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van Natura-2000 gebieden (blauw) (bron: provincie Groningen)

5 Resultaten flora en fauna

5.1 Planten

Volgens de verspreidingsatlas komen er 2 beschermde plantensoorten voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk geplooide vrouwenmantel en drijvende waterweegbree. Beschermde plantensoorten, waaronder bovengenoemde soorten, hebben een zeer specifiek habitat nodig om te kunnen groeien. Dit habitat is niet aanwezig binnen het plangebied. Aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan door ontbreken van geschikt habitat worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd door de Wet natuurbescherming. Hierdoor zijn alle vleermuizen beschermd tegen het verstoren, verwonden en doden van individuen, beschadigen en vernielen van hun vaste rust- en verblijfplaatsen en de daarbij behorende essentiële foerageergebieden en vliegroutes.

Bureaustudie

Een groot aantal van de 17 in Nederland voorkomende soorten vleermuizen kan worden aangetroffen in de provincie Groningen. Een aantal daarvan zijn zeldzaam of stellen zeer specifieke eisen aan hun verblijfplaatsen. Op basis van de landelijke verspreiding kunnen onder andere de volgende soorten verwacht worden in en rond het plangebied: watervleermuis, meervleermuis, tweekleurige vleermuis, baardvleermuis, rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Veldbezoek

Verblijfplaatsen

De loods bevat openingen naar de spouw in de vorm van open stootvoegen en andere typen openingen. Tevens bevat het bijgebouw gevelbetimmering met openingen en spleetvormige ruimten (zie Figuur 6). Zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kunnen daarom niet uitgesloten worden. Massawinterverblijfplaatsen zijn vaak aanwezig in grote, massieve gebouwen. Vanwege de constructie en grootte van de bebouwing kan dit type verblijfplaats eveneens niet worden uitgesloten.

Binnen het plangebied zijn geen bomen met geschikte holtes aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kan daarom worden uitgesloten.

Vleermuisverblijfplaatsen

Vleermuizen zijn niet in staat om zelf een verblijfplaats te creëren en zijn dan ook volledig afhankelijk van bestaande ruimtes in onder andere bomen en/of gebouwen. In bomen verblijven ze vaak in holtes of achter loszittend schors en in gebouwen in de spouw, onder de dakpannen, achter gevelbetimmering of op zolders. Waar ze verblijven is afhankelijk van de soort. Er is een onderscheid te maken tussen boombewonende (rosse vleermuis en watervleermuis) en gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis en laatvlieger), echter zijn er ook soorten die van beide gebruik maken (gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis).

Gedurende het jaar maken ze gebruik van verschillende verblijfplaatsen met verschillende functies:

- *Kraamverblijfplaats*
- *Zomerverblijfplaats*
- *Paarverblijfplaats*
- *Winterverblijfplaats*

Niet alleen hebben de verschillende verblijfplaatsen verschillende functies, ze hebben ook verschillende eisen. In kraamverblijfplaatsen brengen vrouwtjes, vaak in grote kolonies, hun jongen groot. Belangrijk is dat het klimaat hier constant is en de temperatuur niet te laag daalt wanneer de vrouwtjes 's nachts op jacht gaan naar voedsel. Ook in de winterverblijfplaatsen, waar de vleermuizen in lethargie gaan, is het belangrijk dat het klimaat constant blijft en de temperatuur niet te ver onder het vriespunt daalt. Daarnaast kijken ze ook naar de ligging van de verblijfplaatsen, de afstand tot hun foerageergebied en bijvoorbeeld voor mannetjes in het paarseizoen of het langs een vliegroute van vrouwtjes ligt.

Foerageergebied & vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige structuren in het landschap, zoals bijvoorbeeld bomenlanen, om zich tussen te verplaatsen en te foerageren. Deze lijnvormige structuren zijn in het plangebied alleen aanwezig in de vorm van bebouwing. Omdat er direct rondom het plangebied nog volop andere lijnvormige structuren en foerageermogelijkheden aanwezig zijn in de vorm van gebouwen en watergangen, kunnen essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes in het plangebied worden uitgesloten.

Figuur 6 De loods bevat openingen naar de spouw in de vorm van open stootvoegen (links). Tevens bevat het bijgebouw gevelbetimmering met openingen en spleetvormige ruimten (midden en rechts).

Conclusie

De aanwezigheid van zomer-, kraam-, paar- en massawinterverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kan niet worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kan worden uitgesloten. Essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes worden niet verwacht.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

Volgens de verspreidingsatlas komen er 6 beschermde grondgebonden zoogdiersoorten voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk eekhoorn, grote bosmuis, boommarter, steenmarter, otter en bever.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen.

Eekhoorn

In het plangebied zijn er geen grote bomen aanwezig waar eekhoorn verblijfplaatsen in kan maken en voedsel kan vinden in de vorm van boomvruchten zoals bijvoorbeeld eikels en noten. Door de afwezigheid van essentieel leefgebied in het plangebied kan de aanwezigheid van eekhoorn worden uitgesloten.

Grote bosmuis

Grote bosmuis leeft in allerlei soorten biotopen, mits er enige dekking is zoals lage begroeiing of verspreid liggende stenen. De soort is de laatste jaren met een stevige opmars bezig in Nederland. Zo komt hij voor in bosranden met weinig ondergroei, niet te nat rietland, parken, braakliggend land, duinen, heide en tuinen. Hij heeft een voorkeur voor oude open eiken- en beukenbossen, met een uitgebreide struiklaag en weinig ondergroei. Omdat er in het plangebied weinig geschikt leefgebied en weinig voedselaanbod (eikels en beukennotjes) aanwezig is, kunnen vaste rust- of verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van grote bosmuis worden uitgesloten.

Boommarter

Boommarter leeft bij voorkeur in bossen en komt in Nederland in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenholen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottingsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Vanwege de afwezigheid van hiervoor genoemd essentieel leefgebied in het plangebied kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van boommarter worden uitgesloten.

Steenmarter

Verblijfplaatsen van steenmarter worden veelal aangetroffen op zolders, in kruipruimtes of verlaten gebouwen. Omdat de loods tijdens het veldbezoek niet toegankelijk was, kon er niet naar sporen worden gezocht. Echter is de soort zeer opportunistisch en gebruikt ook takkenhopen en dicht braamstruweel als verblijfplaats. Vanwege de aanwezigheid van de loods (met openingen), een groot oppervlak dicht struweel en een verlaten trailer (met mogelijk openingen in en onder het object) kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter niet in het plangebied worden uitgesloten (zie Figuur 7). Mogelijke verblijfplaatsen zijn bovendien goed bereikbaar via de bedekkende kruidenruigte aan de randen van het plangebied. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk. Steenmarter stelt geen kritische eisen aan zijn foerageergebied. Er zijn in de directe omgeving van het plangebied voldoende alternatieve foerageermogelijkheden aanwezig, essentieel leefgebied van steenmarter kan daarom worden uitgesloten.

Figuur 7 Vanwege de aanwezigheid van de loods, een groot oppervlak dicht braamstruweel en een verlaten trailer (met mogelijk openingen in en onder het object, links) in het plangebied kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter niet worden uitgesloten. Mogelijke verblijfplaatsen zijn bovendien goed bereikbaar via de bedekkende kruidenruigte aan de randen van het plangebied (rechts).

Bever

Bever is een echte oeverbewoner die voorkomt in moerassen, langs beken, rivieren, meren en kanalen. Hierbij maakt de bever verschillende hopen in steile oevers die vervolgens deels bedekt worden met stammen, takken en modder. Het leefgebied moet ten minste bestaan uit voldoende goed bereikbare bomen en struiken op de oever en de aanwezigheid van wateren die niet opdrogen of tot op de bodem bevriezen. De levenswijze van de

bever zorgt ervoor dat in het leefgebied duidelijk waarneembare sporen aanwezig zijn. Door de afwezigheid van essentieel leefgebied in het plangebied kan de aanwezigheid van bever worden uitgesloten.

Otter

Otter leeft in oeverzones met voldoende voedsel, schoon water, dekking en rust. De soort komt voor in allerlei soorten wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Door de afwezigheid van essentieel leefgebied in het plangebied kan de aanwezigheid van otter worden uitgesloten.

Conclusie

Vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter kunnen niet in het plangebied worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk. Overige beschermde grondgebonden zoogdieren worden niet in het plangebied verwacht.

5.4 Vogels (excl. vogels met jaarrond beschermde nesten)

Het is in Nederland verboden nesten, holten of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen en te verstoren wanneer deze in gebruik genomen worden. Alle broedende vogels en hun nesten zijn in Nederland dan ook strikt beschermd door de Wet natuurbescherming. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met aanwezige broedende vogels. Wanneer broedende vogels aanwezig zijn dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van deze vogelsoorten. Wanneer broedende vogels direct grenzend aan het plangebied aanwezig zijn zal door een deskundige op het gebied van vogels moeten worden bepaald of de werkzaamheden in het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd.

Bureaustudie

Een groot aantal broedvogels komt voor in de regio. Waaronder algemene soorten houtduif en ekster, merel, pimpelmees, roodborst en gaai.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn putter, zilvermeeuw, winterkoning, kokmeeuw, koolmees en zanglijster waargenomen. Er zijn geen nesten aangetroffen.

Conclusie

Verschillende algemeen voorkomende broedvogels worden verwacht in het plangebied. Op de soorten met een jaarrond beschermd nest na (zie volgende paragraaf) zijn de nesten van broedende vogels buiten de broedperiode niet beschermd. Gedurende de broedperiode geldt een algeheel verbod op het beschadigen en vernielen van nesten en het verstoren van broedende vogels. Er is geen wettelijk vastgestelde periode als broedseizoen. Voor de wet is er sprake van broedperiode als er sprake is van een broedgeval. Direct voorafgaand aan de werkzaamheden dient onderzocht te worden of er broedgevallen aanwezig zijn. Vooraf maatregelen nemen om te voorkomen dat broedvogels gaan nestelen is toegestaan, mits er geen sprake is van aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten.

5.5 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Een aantal vogelsoorten genieten extra bescherming doordat hun nesten jaarrond beschermd zijn. Dit betekent dat deze nestlocaties ook buiten de broedperiode niet mogen worden beschadigd, vernield, weggenomen of op andere wijze minder geschikt of ongeschikt worden gemaakt.

Bureaustudie

Volgens de verspreidingsatlas komen er 13 jaarrond beschermde vogelsoorten voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil,

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen (nesten van) jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen.

Boomvalk

Boomvalk maakt zelf geen nesten en gebruikt oude kraaien- of eksternesten als broedlocatie en is erg verstoring gevoelig. Vanwege het afwezig zijn van dergelijke nesten en verstoring door de parkeerplaats wordt boomvalk niet binnen het plangebied verwacht.

Buizerd

Buizerd maakt in de meeste gevallen gebruik van bestaande nesten die vervolgens verder uitgebouwd worden tot een plat, omvangrijk nest (horst). Nesten van buizerd bevinden zich meestal in oude naald- of loofbomen: een eik, wilg, zwarte els, lariks of grove den. Vanwege de afwezigheid van deze elementen worden nesten van buizerd niet in het plangebied verwacht.

Gierzwaluw

Gierzwaluw nestelt vaak in kiervormige ruimtes onder de dakgoot, achter de regenpijp, onder dakpannen, of in een gat in de muur. De bebouwing in het plangebied biedt voor gierzwaluw geen dergelijke mogelijkheden tot nestgelegenheid. Nesten van gierzwaluw worden daarom niet in het plangebied verwacht.

Grote gele kwikstaart

Grote gele kwikstaart is een soort die alleen voorkomt in een specifiek habitat. De soort is sterk gebonden aan water en heeft daarnaast structuren nodig waar een nest gemaakt kan worden zoals bruggen, sluizen of andere waterwerken. Binnen het plangebied is dit habitat niet aanwezig. Nesten van grote gele kwikstaart kunnen daarom in het plangebied worden uitgesloten.

Havik

Havik broedt het liefst in kruinen van hoge bomen, vaak hoge naaldbomen tegen de rand van het bos of in stadsparken. Havik is erg gevoelig voor verstoring. Vanwege de afwezigheid van dergelijk leefgebied in het plangebied en verstoring van de parkeerplaats, worden nesten van havik niet in het plangebied verwacht.

Huismus

Huismus wordt vaak aangetroffen in een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Huismus is zeer opportunistisch wat betreft broedlocatie. Toch worden nesten van huismus niet in het plangebied verwacht, omdat het voedselaanbod voor huismus schaars is en het dak van de bebouwing niet geschikt is als nestgelegenheid voor huismus.

Kerkuil

Kerkuil broedt vaak in schuren en gebouwen die zijn verlaten door mensen. Omdat dergelijke structuren in het plangebied aanwezig zijn (verlaten loods met openingen, zie Figuur 8) en er langs de randen van het struweel waarschijnlijk voldoende prooiaanbod in de vorm van (woel)muizen aanwezig is, kunnen nesten van kerkuil daarom niet in het plangebied worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk.

Figuur 8 De loods in het plangebied bevat een grote opening aan de buitenzijde waardoor deze goed toegankelijk is voor kerkuil

Ooievaar

Ooievaar broedt graag op hoge locaties zoals elektriciteitspalen. Nesten zijn daarnaast zeer groot en opvallend. Omdat dergelijke structuren ontbreken binnen het plangebied, wordt ooievaar niet verwacht.

Ransuil

Ransuil broedt graag bij voorkeur in naaldbomen, die hem de beste dekking bieden. Daarnaast in houtwallen, boomgroepen, hagen en zelfs solitaire bomen. Ransuil maakt veelal gebruik van oude kraaien- of eksternesten als broedlocatie. Vanwege het afwezig zijn van dergelijke structuren in het plangebied en verstoring door de nabijgelegen parkeerplaats wordt ransuil niet binnen het plangebied verwacht.

Roek

De roek is een echte koloniebroeder. Binnen het plangebied is geen kolonie van roeken aangetroffen. De aanwezigheid van nesten van deze soort is dan ook binnen het plangebied uit te sluiten.

Slechtvalk

Slechtvalk broedt in Nederland vooral in stedelijke omgeving op hoge flatgebouwen en kerktorens. Vanwege de afwezigheid van dergelijke hoge gebouwen in het plangebied kan deze soort in het plangebied worden uitgesloten.

Sperwer

Sperwer broedt graag in bossen maar ook in struweelhagen en parken. Hierbij bouwt de sperwer ieder jaar een nieuw nest. Ondanks dit opportunistische nestgedrag, is de vegetatie in het plangebied dusdanig open en laag dat deze niet genoeg dekking biedt als nestlocatie voor sperwer. Om deze reden kunnen nesten van sperwer in het plangebied worden uitgesloten.

Steenuil

Nesten van steenuil zijn veelal te vinden in knoestige bomen of op erven van boerderijen of vrijstaande huizen. Omdat dergelijke elementen niet binnen het plangebied aanwezig zijn, kan steenuil worden uitgesloten.

Conclusie

Gedurende het veldbezoek zijn geen (nesten van) jaarrond beschermde vogels binnen het plangebied aangetroffen. Omdat het plangebied uit een verlaten loods met openingen bestaat en er langs de randen van het struweel waarschijnlijk voldoende prooiaanbod in de vorm van (woel)muizen aanwezig is, kunnen nesten van kerkuil niet in het plangebied worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk.

Omdat er in de directe omgeving van het plangebied voldoende alternatieve foerageer- en schuilmogelijkheden aanwezig zijn die voor jaarrond beschermde vogelsoorten goed bereikbaar zijn, is het plangebied niet een essentieel deel van het mogelijk leefgebied voor jaarrond beschermde vogelsoorten.

5.6 Amfibieën

Volgens de verspreidingsatlas komt er 1 beschermde amfibieënsoort voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk poelkikker. Echter kan door de afwezigheid van essentieel leefgebied in het plangebied (potentieel voortplantingswater in of rondom het plangebied) de aanwezigheid van beschermde amfibieënsoorten waaronder poelkikker worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5.7 Reptielen

Volgens de verspreidingsatlas komen er geen beschermde reptielensoorten voor in de directe omgeving van het plangebied. De aanwezigheid van beschermde reptielensoorten kan worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5.8 Vissen

Volgens de verspreidingsatlas komen er geen beschermde vissoorten voor in de directe omgeving van het plangebied. De aanwezigheid van beschermde vissoorten in het plangebied kan worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5.9 Insecten en overige ongewervelden

Volgens de verspreidingsatlas komt er 1 beschermde insecten-/ ongewervelde soort voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk groene glazenmaker. Echter kan door de afwezigheid van essentieel leefgebied in het plangebied (bijvoorbeeld potentieel voortplantingswater in het plangebied met krabbescheer) de aanwezigheid van beschermde insecten-/ ongewervelde soorten zoals groene glazenmaker worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

6 Conclusie & aanbevelingen

Beschermde planten-, amfibieën-, reptielen-, insecten- /ongewervelde en vissoorten worden niet verwacht binnen het plangebied.

Beschermde soorten

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen en vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter kan niet in het plangebied worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk. Nesten van kerkuil als jaarrond beschermde vogelsoort kunnen eveneens niet in het plangebied worden uitgesloten. De loods was tijdens het veldbezoek niet toegankelijk. Een sporenonderzoek (braakballen, uitwerpselen) in de loods kan daarom over de mogelijke aanwezigheid van een nest van kerkuil meer duidelijkheid verschaffen. Uit de resultaten van dit sporenonderzoek blijken de eventuele vervolgstappen. Daarnaast kunnen algemeen voorkomende broedvogels niet worden uitgesloten. Het is dan ook van belang te allen tijde rekening te houden met het algemene broedseizoen van vogels.

Beschermde gebieden

Effecten op Natuur Netwerk Nederland of Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Aanvullende toetsing is dan ook niet nodig.

6.1 Aanvullende onderzoeken

Op basis van de natuurtoets is gebleken dat voor een aantal soorten aanvullend onderzoek nodig is om de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden en de effecten van de werkzaamheden te bepalen. Hieronder wordt per soort(groep) kort besproken hoe dit aanvullend onderzoek uitgevoerd dient te worden.

Vleermuizen (gebouwbewonende soorten)

Dit onderzoek is gebaseerd op de onderzoeksinspanning uit het “Vleermuisprotocol 2021” van het Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur.

Methodiek: Batdetector onderzoek

Periode uit te voeren: 15 april - 10 september

Duur onderzoek: 5 onderzoeksrondes

Steenmarter

Het bevoegd gezag heeft geen richtlijnen opgesteld op het gebied van aanvullend onderzoek naar steenmarter. Op basis van ervaring is het onderzoek vormgegeven.

Methodiek: Waarnemingen tijdens vleermuisonderzoek, sporenonderzoek in loods en eventueel bekijken cameravallen

Periode uit te voeren: jaarrond mogelijk

Duur onderzoek: Gedurende het vleermuisonderzoek. Cameravallen 6 weken, mits uitgevoerd tussen maart en augustus. Buiten deze periode 12 weken.

Afhankelijk van resultaten sporenonderzoek in de loods:

Kerkuil

Dit onderzoek is gebaseerd op de onderzoeksinspanning beschreven in het “Kennisdokument Kerkuil” van BIJ12.

Methodiek: Waarnemen paartjes.

Periode uit te voeren: 1 februari - 15 oktober

Duur onderzoek: 3 veldbezoeken.

6.2 Ontheffing

Wanneer na aanvullend onderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen van de beschermde soorten aanwezig zijn en er overtredingen van verbodsbepalingen genoemd in de Wet natuurbescherming voorzien worden, is het aanvragen van een ontheffing bij Provincie Groningen noodzakelijk. Mogelijk dat er naar aanleiding van de ontheffing compenserende- of mitigerende maatregelen worden geëist.

Literatuur

- BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Huismus. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Kerkuil. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Rosse vleermuis. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., Spoelstra, K et.al. 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Naturalis Biodiversity Center, Leiden. EIS Kenniscentrum. Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). De amfibieën en reptielen van Nederland, - Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European investabrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen 'Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking P.H.C. Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers B.V., Utrecht
- Netwerk Groene Bureaus (2017). Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming. [pdf-document]. Versie juli 2017
- Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3.

Soortinformatie: <http://zoogdiervereniging.nl/>
<http://ravon.nl/>
<http://vlindernet.nl/>
<http://libellennet.nl/>
<http://sovon.nl/>
<http://vogelbescherming.nl/>

Waarnemingen: www.verspreidingsatlas.nl/

Natuurgebieden: <https://leefomgeving-overheid.opendata.arcgis.com/maps/edit?content=overheid%3A%3Annn-natuurgebieden>

Bijlage 1 Wetgeving

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. De Wet natuurbescherming vervangt drie wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De bevoegdheid ligt bij de provincies. Zij zijn verantwoordelijk voor de toetsing van werkzaamheden en activiteiten bij bijvoorbeeld Natura 2000-gebieden (de gebiedsbeschermingsbepalingen) en dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid blijft het Rijk bevoegd gezag.

De Wet natuurbescherming is onder te verdelen in 3 onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van Natura 2000-gebieden en de bescherming van bosopstanden.

Verbodsbepalingen

Er zijn verschillende verbodsbepalingen van toepassing op dit soortenmanagementplan. In de Wet natuurbescherming zijn deze onderverdeeld in Verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en overige soorten. De verbodsbepalingen zijn als volgt omschreven:

Bescherming van soorten

Er zijn 3 categorieën met betrekking tot de soortbescherming; Soorten beschermd volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en overige soorten. De beschermde status van de overige soorten verschilt per provincie. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen;
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, beschadigen of nesten van vogels weg te nemen;
- Artikel 3.1 lid 4 en lid 5: het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort.

Uitgezonderd zijn de soorten die door de AMvB zijn aangewezen. Hieronder vallen onder andere de Canadese gans en de Houtduif.

Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. Er is dan een ontheffing of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden als er geen andere bevredigende oplossing is en er een geldig belang is, zoals:

- de volksgezondheid, openbare veiligheid,
- luchtverkeer,
- schade aan gewassen,
- bescherming van flora en fauna,
- onderzoek of onderwijs,
- herinvoering van soorten.

Daarnaast mogen de handelingen niet leiden tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Habitatrichtlijn

Soorten die staan in het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. De soorten staan in bijlage 1. Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Ook hier is een geldig belang nodig en mag de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komen. De volgende belangen kunnen een grond zijn voor het verlenen van een ontheffing:

- bescherming van flora- en fauna,
- voorkoming “ernstige schade” aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendommen,
- in belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid,
- Andere dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van wezenlijk gunstige effecten voor het milieu.

Overige soorten

Dit zijn de soorten die genoemd worden in de bijlage van Wet natuurbescherming. Voor de lijst van de overige beschermde soorten zie bijlage 1. Onder dit beschermingsregime is het verboden om:

- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;

Voor deze soorten gelden dezelfde vrijstellingsgronden als bij de soorten van de Habitatrichtlijn en zijn er een groot aantal overige uitzonderingsgronden. Voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het algemeen belang geldt er een vrijstelling.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht. De bescherming van soorten gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. Daar moet zorgvuldig mee omgaan worden. Daarom is de zorgplicht in artikel 1.11 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving en voor Natura 2000-gebieden. Voorkomen, beperken en ongedaan maken zijn hierbij sleutelwoorden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen ook wel Ecologische hoofdstructuur (EHS) genoemd, is onderdeel van een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die met elkaar verbonden zijn. Het gaat hierbij om zowel kleine en grote natuurgebieden en agrarische gebieden. Al deze gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland worden met elkaar verbonden via ecologische verbindingzones. De ecologische verbindingzones zorgen ervoor dat er verbindingen aanwezig zijn tussen de verschillende natuurgebieden zodat dieren zich makkelijker van het ene naar het andere leefgebied kunnen verplaatsen. Uiteindelijk moet het Natuurnetwerk Nederland samen met de natuurgebieden in andere Europese landen een aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van deze natuurgebieden en verbindingen dienen vermeden of gecompenseerd te worden.

Wanneer er ontwikkelingen plaatsvinden in NNN-gebieden is conform de Nota Ruimte en daarvoor Structuurschema Groene Ruimte het ‘nee, tenzij’ - regime van toepassing. In principe zijn ruimtelijke

ontwikkelingen met significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van het gebied niet toegestaan. Het kan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven mogelijk zijn en/of er sprake is van groot openbaar belang. Voor ingrepen waarvoor geen reële alternatieven mogelijk zijn of die van groot openbaar belang zijn geldt de vereiste schade zoveel mogelijk wordt beperkt door mitigerende maatregelen. Tevens dient er gecompenseerd te worden. Om vast te stellen of de ontwikkelingen door kunnen gaan, dient er getoetst te worden volgens het 'nee, tenzij' - regime. De toetsing hiervoor staat beschreven in 'de Spelregels EHS', opgesteld in 2007 door de ministeries van LNV en VROM en Provincies.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden in Nederland zijn onderdeel van een Europees netwerk aan natuurgebieden waar belangrijke flora en fauna duurzaam beschermd worden. Al deze gebieden zijn belangrijk om de Europese biodiversiteit te waarborgen. De in Nederland aangewezen natura 2000-gebieden worden beschermd onder de Wet Natuurbescherming, voorheen de Natuurbeschermingswet 1998. In Nederland zijn er ruim 160 natuurgebieden aangewezen als Natura 2000-gebieden. Voor ieder Natura 2000-gebied zijn er een instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor specifieke fauna en florasoorten. De instandhoudingsdoelstellingen zijn allen beschreven in beheerplannen. Deze beheerplannen worden opgesteld voor ieder Natura 2000-gebied en geven duidelijkheid of geplande maatregelen en activiteiten al dan niet kunnen plaatsvinden. Wanneer er maatregelen of activiteiten uitgevoerd dienen te worden welke schadelijk en/of negatieve effecten op de beschermde natuur kunnen hebben dient een vergunning bij de provincie of soms bij het ministerie van Economische Zaken aangevraagd te worden.

Bosopstanden

De bescherming van bosopstanden kent twee belangrijke aspecten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom (in het kader van de voormalige Boswet) indien kap plaatsvindt in een houtopstand van 10 are of meer, of een bomenrij van 20 bomen. Er geldt een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Dit kan dus per provincie verschillen. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.